

Korkeasaari ZOO

**Korkeasaaren vuosi
2019**

Eläintarhan vuosi	5
Korkeasaaren arvot	6
Jokainen eläin on tärkeä	8
Korkeasaarella asuu yli 1400 eläintä	8
Eläinten hyvinvointi.	12
Ravinto.	12
Ympäristö.	13
Virikkeet	14
Koulutus.	15
Tutkimus.	15
Suojelu on yhteistyötä	16
Hanna ja Helmi Mongoliaan	20
MetsäpeuraLIFE	21
Berberiapinoiden suojelu Marokossa	22
Villieläinsairaala	23
Uusi sukupolvi luonnonsuojelijoita	24
Luontokoulu Arkki	24
Retkiä Korkeasaareen	25
Varhaiskasvatus	26
Nuoret	26
Kesäleirit.	27
Verkostot	27
Innostamme osallistumaan ja oppimaan.	28
Ohjelmaa ympäri vuoden.	28
Yleisötahtumat.	29
Opastukset ryhmille	29
Uusia eläinkohtaamisia	30
Suojelusankarit-teemapolku	30
Yhteiselo valkoposkianhien kanssa	31
Näyttelyt	31
Viestintä	32
Elämme niin kuin opetamme	34
Olemme houkutteleva ja eläinvoimainen osa Helsinkiä	36
Uudistamme ja rakennamme	40
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	42
Korkeasaaren henkilökunta	42
Säätiön talous	44
Kiitos yhteistyöstä!	45

Eläintarhan vuosi

Korkeasaari täytti 130 vuotta ja sen kunniaksi saareen saapui 13 uutta eläinlajia. Eläimet kertoivat tullessaan tarinan suojelusta ja näistä kirjoitettiin monta lehtijuttua. Median suosikkeja olivat saimaannorppa, joka saapui kesällä Villieläinsairaalan potilaaksi ja poikkeuksellisen pitkään valvooneet karhut. Haluamme osallistua Suomen luonnon eläinten suojeluun sekä ilmastonmuutoksen torjuntaan, joka vaikuttaa eläimiinkin.

Villieläinten suojelu on Korkeasaaren tehtävä ja siinä onnistuttiin hyvin. Suojeluhankkeille lahjoitettiin ennätyselliset 140 000 euroa. Mongolianvillihevosen ja metsäpeurat palasivat luontoon ja kuraattorimme lähti kenttätöihin tutkimaan berberiapinoita. Villieläinsairaalassa hoidettiin yli tuhat luonnonvaraista eläintä, joista kolmannes kuntoutui ja palasi luontoon. Elonkirjo on uhattuina, joten suojelutehtävä ei lopu kesken ja sitä tullaan edelleen kasvattamaan.

Lajien suojelu ei tarkoita eläinyksilöiden unohtamista. Haluamme, että jokaisella eläimellä on hyvä elämä Korkeasaarella. Vuoden aikana on parannettu eläintiloja ja hoitokäytäntöjä sekä tehty tutkimusta hyvinvoinnista. Tieto eläinten käytöksestä ja tarpeista kasvaa koko ajan ja tämä tieto hyödynnetään Korkeasaarella.

Korkeasaari on säilyttänyt asemansa yhtenä Suomen tunnetuimmista vapaa-ajankohteista. Vierailijamäärä kasvoi edellisestä vuodesta yli 40 000 ja Korkeasaarella vieraili lähes puoli miljoonaa kävijää. Vuoden lopussa Lux-valotaide saapui ensimmäistä kertaa Korkeasaareen ja joulukuu oli ennätysellisen vilkas. Perinteinen Kissojen Yö oli jälleen vuoden suosituin tapahtuma. Kasvaneen kävijämäärän myötä liikevaihto kasvoi 17 %.

Vierailijoille halutaan antaa keinoja toimia ympäristön hyväksi. Pääsiäisenä pajupupu kertoi ilmastoteoista ja vuoden lopussa rakennettiin suojelusankarit-teemapolkua. Haluamme myös itse toimia ympäristön kannalta kestävästi ja tavoitteena on hiilineutraali Korkeasaari 2030. Tänä vuonna siirryttiin hiilineutraaliin kaukolämpöön ja kompensoitiin lentomatkojen päästöt.

Sanna Hellström

Korkeasaaren eläintarhan säätötoimitusjohtaja

Korkeasaaren arvot

Eläinten hyvinvointi

Eläinten hyvinvointi on toiminnan eettinen perusta. Kohtelemme jokaista eläintä yksilönä. Huolehdimme siitä, että tunnemme hoidossamme olevien lajien tarpeet. Emme ainoastaan turvaa eläinten perustarpeita ja ehkäise negatiivisia kokemuksia (nälkä, kipu, kylmä, kuuma, stressi), vaan aktiivisesti edistämme positiivisia kokemuksia – *elämisen arvoinen elämä*.

Asiakslähtöisyys

Mahdollisuutemme on tuottaa iloa, oppia ja elämyksiä. Asiakslähtöisyys tarkoittaa uteliasta suhtautumista ympäristöön ja sieltä saatuun palautteeseen ja ideoihin. Kaikki työntekijämme arvostavat asiakkaitamme ja ovat valmiita auttamaan.

Ekologisuus

Elämme kuten opetamme eli oma toimintamme on ekologisesti kestävä. Teemme työtä lajien suojelun hyväksi ja pyrimme vaikuttamaan asiakkaiden ympäristöystävyyden herättämiseksi ja kasvattamiseksi. Käytämme resursseja vastuullisesti ja pitkäjänteisesti.

Avoimuus

Viestitämme toiminnastamme avoimesti sekä Korkeasaaren sisällä että laajasti yleisölle. Kaiken toimintamme voi kertoa julkisesti.

Oikeudenmukaisuus

Kohtelemme kaikkia vierailijoita ja työntekijöitä yhdenvertaisesti ja arvostaen.

Taloudellisuus

Etsimme uudenlaisia tapoja toimia tehokkaasti ja käytämme resursseja harkiten.

Jokainen eläin on tärkeä

Korkeasaaren eläintarhassa elää eläimiä läheltä ja kaukaa. Tavoitteenamme on, että työmme ansiosta eläinlajeja pelastuu sukupuutolta ja meidät tunnustetaan osaksi lajeja suojelevaa verkostoa. Osallistumme suojeluun kasvattamalla eläintarhojen suojeluohjelmaan (EEP) kuuluvia lajeja, mutta suojelutyö on paljon muutakin: ympäristökasvatusta, tutkimusta, viestintää, varainkeruuta ja yhteistyötä muiden asiantuntijoiden kanssa.

Korkeasaarella asuu yli 1400 eläintä

Eläintarhan eläimet laskettiin tammikuussa 2019: **eläimiä oli 1 457 ja lajeja 155**. Luvuista jätettiin pois ruoaksi kasvatettavat hyönteiset ja akvaarioiden korallieläimet. Lajimäärältään nisäkkäitä on eniten, 47 lajia.

Vuonna 2019 Korkeasaareen tuotiin kolmetoista uutta lajia eläintarhan 130-vuotisen historian kunniaksi. Kuusi näistä lajeista on uhanalaisia ja kaksi viranomaisen takavarikoimia. Uudet lajit olivat namunuolimyrkkysammakko, turkoosipikkugekko, dumerilinboa, harjasgekko, amurinleopardikissa, mustamaki, margai, kennosammakko, harjapyy, meksikonpunaperätarantula ja paviaanitarantula. Yleisön nähtävillä tulivat keväällä uusina lajeina myös preerikko ja tuulihaukka. Takatiloissa on kaksi lajia, jotka siirtyvät kävijöiden nähtävillä tarharemonttien valmistuttua.

Olemme siirtäneet eläimiä toisiin eläintarhoihin Suomeen, Latviaan, Saksaan, Puolaan, Tšekihin ja Sveitsiin. Korkeasaarella vuonna 2016

syntyneet amurintiikerit siirrettiin Riian eläintarhaan. Kaksi metsäpeuraa on siirretty tänä vuonna luontoonpalautushankkeeseen Seitsemiseen. Peräti seitsemän kuhertajagasellia on siirretty uusiin laumoihin lisääntymään. Saimme kaksi uutta aasianleijonanaarasta Fotasta, visenttilauma saapui uusi sonni Borásista, kamelilauman koko kasvoi nuorella tammalla Dortmundista ja kultatamariiniuros saapui joulukuussa Kööpenhaminasta. Ruotsiin siirretty myskihärkäuros palasi Korkeasaareen suojeluohjelman koordinaattorin suosituksesta.

Eläintarhaan syntyi tänä vuonna yli 90 pienokaista. Mieleenpainuvia syntyviä olivat metsäpeuravasat, berberiapinoiden poikaset, vikunjavarsat ja kuhertajagasellin vasat. Balinkottaraispariskunta yritti ensimmäisen kerran pesintää.

Lajistostamme poistuivat gundi, krokotiilisko, sauikko, vesikko, lyhytkorvakuonokas, baraali, verijuotikas ja kiekkokalat.

Lajimäärät tammikuussa 2019

Nisäkkäät	47 lajia
Matelijat	31 lajia
Selkärangattomat	25 lajia
Linnut	24 lajia
Sammakkoeläimet	16 lajia
Kalat	12 lajia

Yhteensä 155 eläinlajia

Korkeasaaren lajien jakautuminen suojelutarpeen mukaan

	Lajimäärä	%
IUCN silmälläpidettävät, uhanalaiset ja luonnosta hävinneet (NT, VU, EN, CR, EW) ¹⁾	43	28
Ei tietoa uhanalaisuudesta (DD, ei Red List) ²⁾	37	24
Takavarikoidut yms. ³⁾	30	19
EEP-ohjelmaan kuuluvat lajit ³⁾	31	20
Elinvoimaisia (LC) ³⁾	75	48
Suojellut lajit ⁴⁾	69	45

¹⁾ IUCN uhanalaisuusluokitukset:
 LC Least Concern elinvoimainen
 NT Near Threatened silmälläpidettävä
 VU Vulnerable vaarantunut
 EN Endangered erittäin uhanalainen
 CR Critically Endangered äärimmäisen uhanalainen
 EW Extinct in The Wild luonnosta hävinnyt
 DD Data Deficient puutteellisesti tunnettu
 NE Not Evaluated ei arvioitu

²⁾ Eläimiä, jotka ovat esimerkiksi tulin takavarikoimia, laittomasti maahan tuotuja, huonoista olosuhteista pelastettuja tai Villieläinsairaalan entisiä potilaita, jotka eivät ole voineet palata luontoon.

³⁾ EEP = EAZA Ex-situ Programme = Euroopan eläintarhojen populaatio-ohjelma, jolla eläintarhojen lajit pidetään elinvoimaisina ja mahdollistetaan lajien ex-situ -suojelu, eli muualla kuin eläinten luonnollisilla elinalueilla tapahtuva suojelutyö.

⁴⁾ IUCN-luokituksen silmälläpidettävät, uhanalaiset ja luonnosta hävinneet lajit, takavarikoidut yms. eläimet ja EEP-ohjelmien lajit. Moni laji kuuluu useampaan kategoriaan ja siksi lajimäärä ei ole mainittujen kategorioiden summa.

Villieläinsairaalaan Porvoosta hoitoon tuotua orpoa **saukonpoikasta** ei voitu ihmiseen leimaantumisen vuoksi palauttaa luontoon, mutta se sai luvan jäädä asumaan eläintarhaan. Saukko asui remonttia odottaneessa Korkeasaaren saukkotarhassa puoli vuotta ennen muuttoaan uuteen kotiinsa Ähtärin eläinpuistoon.

Kuhertajagasellien lisääntyminen eläintarhoissa on harvinaista, joten jokainen meillä syntynyt yksilö on niin tärkeä, että eläintenhoitajat rientävät apuun ellei emo hoida jälkeläistään. Leonardo-vasa kasvoi pulloruokinnan avulla ja muutti lokaussa Saksaan Karlsruhe eläintarhaan.

Sierainlaiskiaisemme Coco sai Amazonia-talossa uusia tovereita muutettuaan yhteiseen tarhaan valkopääsakien ja pikkumarmosettien kanssa. Nyt 46-vuotias vanha rouva pääsee halutessaan ulkoilemaan kesäisin.

Korkeasaaren **berberiapinalauma** on yhdistetty huonoista oloista pelastetuista yksilöistä. Juhannuksena laumaan syntyivät ensimmäiset apinanpoikaset, Lalla ja Labib. Niiden saama huomio koko laumalta on ollut liikuttavaa seurattavaa.

Vuoden kolmestatoista uudesta lajista kymmenen muutti Africasian ja Amazonian trooppisiin taloihin. **Harjapyyt** saapuivat Emmenin ja Lillen eläintarhoista. Linnut alkoivat pesäntaloksiin jo talvella.

Tänä syksynä **karhut** nuokkuivat hereillä poikkeuksellisen pitkään. Tavallisesti Sofia ja Yulia ovat vetäytyneet talvipesiinsä marraskuun ensimmäisen viikon jälkeen, mutta nyt niitä alkoi unettaa vasta joulun alla.

Korkeasaaren **myskihärkätilanne** vakiintui vihdoin kesällä 2019, kun Moskovan eläintarhasta kotoisin oleva 5-vuotias Maxim tuotiin takaisin Helsinkiin kumppaniksi Tallinnassa syntyneelle 3-vuotiaalle Liialle. Korkeasaarella on tehty vuosia töitä lajin monipuolisen geeniperimän varmistamiseksi eläintarhoissa.

Eläinten hyvinvointi

Kaikki korkeasaarelaiset haluavat, että saarella elävät eläimet voivat mahdollisimman hyvin. Joka kolmas vakinaisista hoitajista opiskelee tai mentoroii eläinten kouluttamista tai eläintarhaeläinten hoitoa. Nisäkäsuraattorimme toimii EAZA:n eläinten hyvinvoinnin työryhmässä ja on kouluttanut kymmeniä eläintarhojen ammattilaisia eläinten hyvinvoinnin arvioinnissa. Eläinlääkärimme tutkii, miten nukuttamisen haitallisia vaikutuksia voitaisiin vähentää. Haluamme kehittää toimintaamme ja eläintemme hyvinvointia.

Ravinto

Eläinten ruokintaan liittyy muutakin kuin tarjotun rehun laatu tai määrä. Ruokintaohjeissa on mietitty ravintoarvoja, työpisteissä ja rehukeittimillä pilkotaan ja kootaan rehuannoksia kymmenille lajeille. Kissalaakson takapihan uudella sähkövinssillä on nostettu lähes sata autokolarissa kuollutta hirveä, metsäkaurista tai valkohäntä-

peuraa pilkottavaksi kissapedoille. Eläintenhoitajat miettivät tapoja, jolla heinäsyöjät syövät hitaammin ja pidemmän ajan kuluessa heinäsiivunsa. Trooppisissa taloissa halutaan vähentää kuppiruokintaa ja tarjota eläimille enemmän puuhaa ravinnon löytämisessä.

Ympäristö

Ympäristö on tärkeä osa eläintarhan eläinten hyvinvointia. Uusia tiloja suunniteltaessa tai vanhoja kunnostettaessa mietitään, miten voidaan tarjota eläimille mielenkiintoiset tilat. Kuluvana vuonna uusittiin monen lajin ulkotarhojen kiipeilypuita. Amurintiikerit ovat erittäin tyytyväisiä uusiin näköaloihin korkealta ja myös

kuningasmerikotkat lepäivät uusien puiden oksilla katsellen meren ulappaa. Amazonia-talon eläintiloja on laajennettu väliseiniä poistamalla. Saukkotarhaa uudistettaessa haluttiin suurentaa allasta ja antaa asiakkaille mahdollisuus nähdä uimataiturit jatkossa myös vedenpinnan alapuolelta.

Koulutus

Eläinten koulutukset suunnitellaan yhdessä eläinkoulutukseen ja hyvinvointiin erikoistuneiden eläintenhoitajien, eläinlääkärien ja kuraattoreiden kanssa. Koulutusmetodinä käytetään aina positiivista vahvistamista, ja koulutustilanteista tehdään eläimille turvallista ja kiinnostavaa. Kesällä asiakkaat saivat seurata villihevosien ja jakkien kouluttamista omille kohdilleen

äänimerkin avulla. Pikkuapinoiden terveystarkastukset ja hammashoidot ovat onnistuneet mukavissa tunnelmissa, kun hoitajat ovat voineet pistää rauhoitteen eläimeen koulutuksen ansiosta. Myskihärät ovat oppineet punnituksen rutiinit. Jakit harjoittelevat kuljetuslaatikkoon menoa, jotta ne voidaan siirtää tallin kattoremontin ajaksi toiseen tarhaan.

Virikkeet

Vain kekseliäisyys on rajana, kun eläimille kehitetään virikkeitä. Vanhasta paloletkusta muotoutuu mukava pesäkori pikkukissoille tai isompi leikottelupaikka amurinleopardeille. Lahjoitettu benji-köysi venyy äärimmilleen, kun amurintiekeri kiskoo siihen kiinnitettyä kolarissa kuolleen kauriin jalkaa. Niitittömistä pahvilaatikoista syn-

tyy kaikenlaisia virikeyllätyksiä. Samassa tarhassa elävät eri lajin eläimet elävöittävät toistensa arkea, esimerkiksi kameleille tulee välillä kiire ehtiä lehtevien oksien luo ennen kuhertajagaselilaumaa. Joulukuussa saimme suuren määrän ulkomailta tilattuja virikkeitä. Saapa nähdä, onko tiikerin kestävä pallo tosiaan nimensä veroinen.

Tutkimus

Korkeasaaren tutkimus keskittyi aiheisiin, joiden tutkiminen parantaa eläinten hyvinvointia. Uudet siirrettävät kamerajärjestelmät välittävät tietoa eläinten käyttäytymisestä läpi vuorokauden. Uusia eläinten ympäristöä mittaavia menetelmiä on otettu käyttöön ja seuranta on tehty mm. eläinkuljetuksen aikaisten olosuhteiden suhteen. Vuoden 2019 aikana on kerätty näyttöitä Hokkaidon yliopiston kanssa tehtävään siilien kaupunkiekologiseen tutkimukseen ja Helsingin yliopiston Biotieteiden laitoksen kanssa tehtävään pöllöjen ravitsemustutkimukseen. Helsingin yliopiston virologian laitos otti kesän aikana näyttöitä Korkeasaarella esiintyvistä hyttyslajistosta. Aalto-yliopiston kanssa käynnistyi tutkimusyhteistyö, jossa suunniteltiin digitaalisia virikkeitä eläimille.

Korkeasaaren eläinlääkäri **Sanna Sainmaa** julkaisi vertaisarvioitun artikkelin kierteissarvivuohien narkoosissa käytettävien aineiden vaikutuksesta. Korkeasaaren tutkimuskoordinaattori **Kirsi Pynnönen-Oudman** osallistui EAZA:n ohjeiden valmisteluun USUTU- ja Länsi-Niilin viruksen torjunnasta pöllölinnuilla. Aiheesta julkaistiin myös artikkeli Zooquaria-lehdessä. Korkeasaaren eläintenhoitaja **Merja Wahlroos** teki opinnäytetyönsä Amazonia-talon apinoiden hyvinvoinnin parantamisesta. **Marques Villani** teki opinnäytetyön sakiin väriaistista ja saaliin valinnasta. Pölyttäjäpuiston suunnittelun pohjana käytettiin **Nora Ruuthin** Korkeasaarella 2019 tekemää opinnäytetyötä pölyttäjähönteistä osana kasvillisuuden monimuotoisuutta. Lisäksi Inrian kanssa yhteistyössä tehdyistä melumittauksista julkaistiin artikkeli.

Suojelu on yhteistyötä

Osallistumme eläinlajien suojeluun luonnossa, osana eläintarhojen ja suojelujärjestöjen verkostoa. Vuonna 2019 Korkeasaaren eläintarha yhdessä Korkeasaaren ystävät ry:n kanssa keräsi yhteensä **139 442,04 euroa** uhanalaisten eläinten suojeluhankkeille. Lahjoituksista 60 % tuli eläintarhalta ja 40% Korkeasaaren ystävät ry:ltä.

Korkeasaaren suojelutapahtumissa kerätyt varat kasvattivat suojelupotin ennätysuureksi. Suurimpana Kissojen Yö - ja Viettelysten Ilta -tapahtumissa kerätty summa, jonka ansiosta Amurin kissapetojen tuki ylitti ensi kertaa maagiset 100 000 euroa. Myös lumileopardien suojeluun saatiin huima lisäys Lux Korkeasaari -tapahtumalla. Zohackathon-tapahtuman ansiosta berberiapinoiden suojelua voitiin vauhdittaa 2000 eurolla.

Varat kokonaisuudessaan on lahjoitettu seuraavan sivun kymmenelle hankkeelle.

Amurinleopardit ja -tiikerit 102 207 €
Korkeasaari on tukenut amurinleopardien ja -tiikereiden suojelua jo 20 vuoden ajan. Hankkevat ohjataan näiden kissapetojen suojeluohjelmista vastaavan Zoological Society of Londonin kautta WildCats Conservation Alliancen tekemään kenttätööhön Venäjän Kaukoidässä.

Lumileopardit 11 208 €
Lumileopardien suojelua tuetaan Snow Leopard Trustin kautta. Snow Leopard Trust toimii Intiassa, Kiinassa, Pakistanissa, Mongoliassa ja Kirgisiassa tiiviissä yhteistyössä paikallisyhteisöjen ja paikallisten suojelutoimijoiden kanssa. Hanketuki on käytetty elinalueiden ja lajin kenttätutkimukseen (long term ecological research) hankkimalla mm. GPS-pantoja, kamera-ansoja ja tutkimalla luonnonvaraisista eläimistä saatuja näyttöjä laboratorioissa.

Korkeasaaren Villieläinsairaala 8 607 €
Kotimaisten luonnonvaraisten loukkaantuneiden ja orvoksi jääneiden eläinten hoito- ja luontoonpalautustyötä on tuettu Korkeasaaren villieläinsairaalan kautta. Avustukset on käytetty kausityöntekijöiden palkkoihin ja lääkeaine- ja tarvikkehankintoihin.

Berberiapinat 7 290 €
Berberiapinoiden suojelua tuetaan Barbary Macaque Awareness and Conservation järjestön kautta. Järjestö toimii pohjois-Marokossa tiiviissä yhteistyössä paikallisväestön kanssa. Luonnonvaraisten yksilöiden suojelun lisäksi järjestö pyrkii torjumaan laitonta lemmikki-kauppaa. Hanketuki on käytetty elinalueiden ja lajin kenttätutkimukseen osallistumalla mm. uuden maasturin hankintaan. Tämän vuoden tuki ohjataan yhden kenttätutkimuksen palkkaamiseen ja varusteisiin sekä suojelukeskusten viimeistelyyn.

Pikkupandat 3 100 €
Pikkupandojen suojelua tuetaan Red Panda Networkin kautta. Järjestö toimii Nepalissa. Hanketuki on käytetty metsänvartijoiden työn tukemiseen.

Sammakkoeläimet: kultamantelat 2 480 €
Sammakkoeläinten suojelua on tuettu Suomen Luonnonsuojeluliiton kautta Madagaskarilla tapahtuvan Torotorofotsy-kosteikkoalueen suojelutyöhön. Kosteikolla elää uhanalainen kultamantella.

Silent Forest: balinkottaraiset 2 000 €
Balinkottaraisten suojelua on tuettu Euroopan eläintarha- ja akvaarioyhdistyksen (EAZA) kaksi vuotta kestäneen Silent Forest -kampanjan kautta, joka on ensimmäinen pelkästään lintujen suojeluun keskittyvä kampanja. Eläintarhat keräävät varoja lintujen pelastamiseksi ja lisääntyttävät uhanalaisia laululintuja tarhoissa sekä kannustavat kävijöitä tiedostamaan ja estämään lintuihin kohdistuvia uhkia.

Partakorpikotkat 1 290 €
Partakorpikotkien suojelua tuetaan Vulture Conservation Foundationin kautta. Järjestö toimii Euroopassa. Hanketuki on ohjattu Ranskan Alpeilla tapahtuvaan aktiiviseen partakorpikotkien luontoonpalautushankkeeseen.

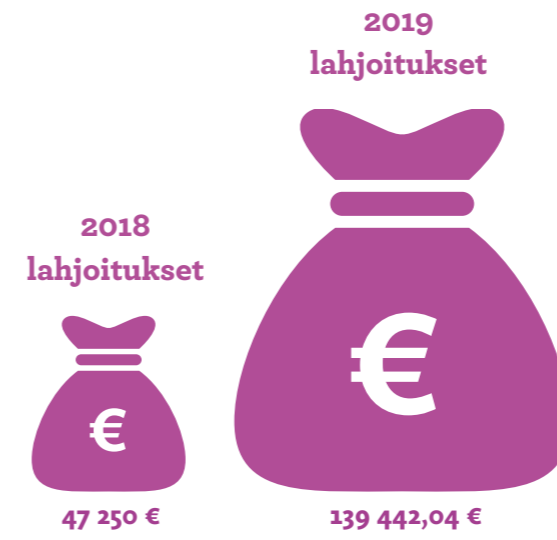
Manulit 1 260 €
Manuleiden suojelua tuetaan hanketta koordinoivan Royal Zoological Society of Scotlandin kautta. Eläintarha vastaa lajin tarha- ja luonnonsuojeluohjelmista. Hanketuki on käytetty Pallas Cat International Conservation Alliancen kenttätutkimus- ja suojelutyöhön Nepalissa, Mongoliassa, Kirgisiassa, Uzbekistanissa ja Kazakstanissa.

Vesikko 800 €
Tallinnan eläintarhan 80-vuotisjuhlan kunniaksi muistimme 800 eurolla heidän pitkäaikaista vesikkohankettaan.

Korkeasaari tukee kansainvälisiä suojeluhankkeita

Lahjoita suojelutyöhön - pienilläkin teoilla voit vaikuttaa!

Lahjoittaa voi monella tapaa:

- Tilisiirrolla
- MobilePaylla tai tekstiviestillä
- Keräyslippaaseen Korkeasaarella

Lisätiedot: www.korkeasaari.fi/suojelutyo/hankkeet

Vuoden aikana toteutuneet luontopalautushankkeet

Hanna ja Helmi Mongoliaan

Korkeasaassa syntyneet mongolianvillihevot, 4-vuotiaat tammam Hanna ja Helmi, elävät nyt villihevosien elämää lajinsa kotiseudulla Mongoliassa. Vuosien työ on vihdoinkin onnistunut!

Kaikki alkoi villihevosien suojelukoordinaattorin suosituksesta lähettää Korkeasaaresta hevosia Mongoliaan Prahan eläintarhan koordinoimaan hankkeeseen. Geenitestien, kaviokuvien ja lukuisten terveystutkimusten jälkeen Hanna ja Helmi otettiin syksyllä 2017 ehdokkaiksi luontoonpalautukseen. Luontoon siirrettävien eläinten on oltava geneettisesti sopivia, terveitä ja niillä on oltava hyvät kaviot. Eläintarhassa pärjää hieman huonomminkin kaviolla, sillä eläinlääkärin ja kaviohoitajan palvelut ovat lähellä, mutta luonnossa on pärjättävä omillaan.

Helmikuussa 2018 Hannan ja Helmin pitkä matka Mongoliaan alkoi, kun ne siirrettiin Korkeasaaresta Prahan eläintarhaan. Karanteenijakso, terveystarkastukset ja tutustuminen uuteen hevoslaumaan Tsekin maaseudulla,

Dolni Dobrejovin totutustarhassa sujuivat hyvin. Tästä laumasta neljä tammaa valittiin Mongoliaan lähtijöiksi kesällä 2018. Saimme jännittää uutisia lähtöpäivän aamuun saakka; Hanna oli aiemmin valittu lähtijäksi, mutta Helmi oli varasijalla. Lastaustilanteessa hyväluonteinen Helmin valikoitui matkaan, ja huokaisimme helpotuksesta, kun kumpikin tamma pääsi 34 tunnin matkan päätteeksi turvallisesti perille. Edessä oli vuoden totuttelu uuteen ympäristöön, turvallisesti totutustarhassa.

Kesällä 2019 totutustarhan portit avattiin. Hanna ja Helmi lajitovereineen ovat siitä saakka olleet vapaita menemään minne haluavat. Ne jäivät aluksi muutaman kilometrin päähän totutustarhasta, sillä lähistöllä on hyvä juomapaikka. Neljän eläintarhoissa syntyneen tammam haaremin valtasi elokuussa omakseen ori nimeltään Tanan, jonka molemmat vanhemmat ovat villejä mongolianvillihevotia. Suojelualueen vartijat tarkkailevat hevosia ja toivottavasti saamme heiltä jossain vaiheessa iloisia varsauutisia.

MetsäpeuraLIFE

Hontelot jalat tutisten vastasyntynyt metsäpeura hamuaa emänsä turpaa. Pieni Kaiku-vasa ei tiedä, että jo seuraavana vuonna se osallistuu isoon suojeluhankkeeseen, matkaa kansallispuistossa sijaitsevaan totutustarhaan, tutustuu siellä uuteen laumaan, ja pääsee talveksi vaeltamaan villien sukulaistensa kanssa uudelle elinalueelle.

Korkeasaari on ollut mukana Metsähallituksen Eräpalveluiden koordinoimassa MetsäpeuraLIFE-hankkeessa alusta alkaen. Seitsenvuotisen hankkeen yksi keskeisistä tavoitteista on palauttaa metsäpeura sen entisille elinalueille.

Vuosi 2019 on ollut täynnä tärkeitä tapahtumia luontoonpalautushankkeelle. Helmikuussa eläinlääkärimme **Sanna Sainmaa** osallistui ison joukon kanssa uusien villien hirvaiden pyyntiin Suomenselällä. Tehtävä onnistui hyvin ja molemmat totutustarhat saivat uudet hirvaat ja Kainuusta aiemmin pyydyt urokset siirrettiin

Ähtärin ja Ranuan eläintarhoihin jatkamaan elämänsä. Kesän korvalla Karstulan tarhasta vapautettiin neljä eläintarhoissa syntyneitä nuorta hirvasta, jotka olivat totutelleet villimpään elämään useamman kuukauden ajan. Näiden joukossa oli myös kaksi Korkeasaassa syntyneitä metsäpeuraa.

Loppuvuodesta alkoi tapahtua toden teolla, kun molemmista isoista totutustarhoista Lauhanvuoren ja Seitsemisen kansallispuistoissa vapautettiin metsäpeuroja. Eläinlääkärimme väijyi nukutuspyssyn kanssa räntäsäteessä vapautettavaksi valittuja peuroja, koska eläimet piti nukkuttaa ennen vapautusta merkintää varten. Vaatimille asennettiin tutkapannat ja hirvaiden turkkiin liimattiin pienet seurantalaitteet, kaikki saivat korviinsa värikkäät korvamerkit, jotta yksilöiden tunnistus onnistuisi jo kauempaa. Kaiken kaikkiaan Seitsemisestä vapautettiin seitsemän yksilöä ja Lauhanvuoresta kymmenen.

Berberiapinoiden suojele Marokossa

Lokakuussa nisäkäskuraattorimme **Hanna-Maija Lahtinen** pääsi kolmeksi viikoksi kenttätöihin Marokkoon tutkimaan berberiapinoita. Korkeasaaren eläintarha on tukenut berberiapinoiden Barbary Macaque Awareness and Conservation -suojelejärjestöä vuodesta 2016. BMAC taistelee laitonta lemmikkikauppaa vastaan takavarikoimalla salametsästettyjä apinoita ja sopeuttamalla niitä takaisin luontoon, lisäämällä ihmisten tietoisuutta kampanjoilla ja sitouttamalla paikallisväestöä apinoiden suojeleluun.

Yksi järjestön tärkeimmistä suojelutehtävistä on tehdä kannanarvioita berberiapinoista niiden elinalueilla, ja kuraattorimme osallistui kannanlaskutehtäviin usealla apinoiden esiintymisalueella. Apinaryhmien reviireitä ja kokoa arvioidaan muun muassa paikallisväestön silminäkijähavaintojen, ruokailu- ja ulostejätkien ja tutkijoiden omien näköhavaintojen avulla.

Kolmen viikon aikana tiimi laski 14 laumaa.

Kuraattorimme pääsi avuksi ympäristökasvatustyöhön lasten ja nuorten jalkapalloturnauksessa. Hän tutustui myös paikallisen kylän naisten käsityöyhdistykseen, joilla oli suunnitelmia uusista suojelutuotteista. Matkan ikimuistoisimpia hetkiä oli pienen, muutaman kuukauden ikäisen berberiapinapoikasen onnistunut vienti uuteen laumaan. Poikanen oli löydetty huonokuntoisena tien laidasta ja saattoi olla hylätty entinen lemmikki.

Tavoitteena oli kenttätöiden lisäksi kertoa yleisölle BMACin työstä ja kerätä varoja järjestön pitkäaikaisen kenttätöntekijän **Mohamed Chitwanin** palkkaan ja varusteisiin. Saimme yleisön osallistumaan ja Mohamed voi jatkaa omistautunutta työtään apinoiden suojelejana.

Villieläinsairaala

Korkeasaaren villieläinsairaala on Suomen suurin luonnonvaraisten eläinten hoitola. **Vuoden 2019 aikana vastaanotimme 1 314 loukkaantunutta eläintä**, joista noin 35 % kuntoutui ja palautettiin luontoon. Noin 22 % potilaista menetettiin hoidon aikana. Noin 38 % potilaista oli niin huonossa kunnossa Villieläinsairaalaan tullessa, että ne lopetettiin heti eläinlääkärin sisäänottotarkastuksen jälkeen, ja noin 5 % potilaista oli menehtynyt jo matkalla hoitoon. Villieläinsairaala vastaanottaa kaikki avun tarpeessa olevat luonnonvaraiset eläimet, mutta vieraslajeja ei hoideta, eikä tautiriskin vuoksi myöskään kesykyhkyjä.

Potilaista noin 69 % oli lintuja. Määrää kasvattivat etenkin tervapääskyt, joita tuotiin hoitoon lähes yhtä paljon kuin vuonna 2018, eli 136 yksilöä. Edellisvuoden tapaan tervapääskysumaan saatiin avuksi Helsingin lintutieteellisen yhdistyksen Tringa Ry:n kautta vapaaehtoisia pääskyjenruokkijoita. Muita runsaslukuisia lintupotilaita olivat kalalokki (117 yksilöä), sinisorsa (42 yksilöä) ja sepelkyhky (39 yksilöä). Lisäksi hoidossa oli mm. erilaisia kahlaajia, petolintuja ja useita lajeja pikkulintuja.

Loput potilaista, noin 31 %, oli pääosin nisäkkäitä. Matelijoita ja sammakkoeläimiä tuotiin hoitoon muutamia yksilöitä. Runsaslukuisimmat nisäkäspotilaslaajat olivat edellisvuosien tapaan orava (155 yksilöä) ja siili (129 yksilöä). Harvakuisempia potilaita olivat mm. kolme harmaahyljettä, saimaannorppa, kaksi vesisiippaa, vesilisko, teeri, tunturipöllö ja ruisräkkiä.

Heinäkuussa Villieläinsairaalaan tuotiin hoitoon saimaannorpan kuutti ja loppuvuodesta haimme eläimelle poikkeuslupaa hallussapitoon, kun metsähallitukselle ei myönnetty eläimen siirtolupaa takaisin Saimaalle. Korkeasaari haluaa osallistua uhanalaisen saimaannorpan suojeleluun tarhaamalla lajia, kertomalla kävijöille lajista ja keräämällä varoja Saimaalla tehtävään suojeleluun.

Villieläinsairaalan toiminta kytkeytyy opetus- ja tutkimusprojekteihin useiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimitamme kuolleita eläimiä Helsingin yliopistoon opetuskäyttöön, ja kaikki lopetetut pienpedot lähetetään Eviraan pienpetotutkimukseen. Lisäksi Villieläinsairaala toimitettiin näytteitä Hokkaidon yliopiston siilitutkimukseen.

Uusi sukupolvi luonnonsuojelijoita

Korkeasaari tarjoaa mainiot puitteet kouluryhmille koulutyön tueksi ympäri vuoden. Peruskoulujen ja lukioiden opetusryhmät pääsevät Korkeasaareen maksutta syys-, talvi- ja kevätkaudella. Sesonkiaikaa touko-syyskuussa vierailu on kouluille maksullinen. Päiväkotiryhmien vierailut ovat ympäri vuoden maksuttomia.

Retkiä Korkeasaareen

Vuoden aikana Korkeasaareessa vieraili ryhmien kanssa **yli 23 800 koululaista**, joista yli 12 800 ilmaisella kaudella loka-huhtikuussa ja vajaa 11 000 maksullisella kaudella touko-syyskuussa. Opastetuilla kierroksilla kävi yli 500 koululaista. Uutena kevätretkiohjelmuna toteutettiin oma-toimisesti pelattava Kevätretki Korkeasaareen -mobiilipeli. Tähän Seppo-alustalle rakennet-

tuun kevätretkipeliin osallistui noin 100 koulu-
luokkaa, joista kolmannes oli yläkoulun luokkia. Koulujen Korkeasaaripäivä lokakuun alussa keräsi ympäristökasvatukselliselle syysretkelle yli 800 osallistujaa. Kummikoulumme Kalasataman peruskoulun jokainen luokka vieraili ohjatusti Korkeasaareessa lukuvuoden aikana.

Luontokoulu Arkki

Koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä painottava opetus suunniteltu on entisestään lisännyt Luontokoulu Arkin luontokoulupäivien kysyntää. Peruskoulujen alaluokille (3.-6. luokka) järjestettiin yhteensä 44 luontokoulupäivää. Luontokoulupäivät ovat nykyään myös muiden kuin helsinkiläisten saatavilla, ja noin puolet osallistuneista luokista tuli Helsingin ulkopuo-

lelta. Luontokoulupäivien teemoina ovat mm. uhanalaisten lajien suojeleminen, eläinten talvehtiminen, sopeutuminen ja trooppiset elinympäristöt. Opettajat kiittelivät päivän monipuolisuutta, koululaisia osallistavaa käyttäytymistä ja koulussa opetettavia asioita syventävää sisältöä. Oppiminen Luontokoulussa on hauskaa!

Kesäleirit

Kesäkuussa järjestettiin neljä ympäristö- ja eläinaiheista lasten kesäleiriä. Nelipäiväisten leirien teemana on luonnon monimuotoisuus, lähiluonto ja eläintarhojen arki. Kesäleireillä tehdään tutkimusretkiä ympäri eläintarhaa ja

tutustutaan eläintenhoitajien ja puutarhureiden työhön. Lasten istuttamat yrtit ja kesäkurpitsat hyödynnettiin eläinten ruoaksi. Eläintenhoitajat olivat aiempaa tiiviimmin mukana järjestämässä leirejä.

Varhaiskasvatus

Korkeasaarella vieraili vuoden aikana reilut **11 200 päiväkotikäistä lasta**. Maaliskuussa varhaiskasvatusryhmille järjestettiin kahden viikon ajan ohjattuja ahmaretkiä, joille osallistui yhteensä noin 50 pienryhmää. Kotihoidossa oleville 2-5 -vuotiaille lapsille suunnattu maan vil-

lein kerho jatkoi toimintaansa jo viidettä vuotta. Leikkipuistot toteuttivat tuttuun tapaan Korkeasaarella syys- ja talvilomaohjelmaa. Perheen pienimmille oli tarjolla myös omatoimisia Kurre-reittejä.

Verkostot

Korkeasaaren opetustoiminta on valtakunnallisen opetussuunnitelman tavoitteita tukevaa. Luontokoulu Arkki kuuluu Suomen Luonto- ja ympäristökoulujen liittoon (LYKKY). Luontokoululle on myönnetty LYKE-verkoston luonto- ja ympäristöasioita ja kestävästä kehityksestä edistävän

kehittämiskeskukseen sertifikaatti. Luontokoulu Arkki on ympäristökasvatustoimijoiden yhteistyötä pääkaupunkiseudulla edistävän Pääsky-verkoston jäsen ja osallistuu muun muassa ympäristökasvattajien kouluttamiseen.

Nuoret

Yläkoulujen ja lukioiden kolmipäiväinen Koululaiskonferenssi järjestettiin jo 13. kertaa maaliskuussa. Konferenssin teema oli EAZA:n Silent Forest -kampanjasta johdettu laitton eläinkaup-

pa. Konferenssin pohjalta syntyi ajatus laitonta eläinkauppaa esittelevästä kiertävästä näyttelystä yhdessä Helsingin nuorisopalveluiden kanssa.

Yleisötapahtumat

Korkeasaaren yleisötapahtumat syventävät eläintarhan suojeluviestintää tai nostavat esiin ajankohtaisia teemoja. Tapahtumat rikastuttavat asiakaskokemusta lisäämällä kohtaamisia asiakkaiden kanssa ja edesauttamalla kävijöiden ymmärrystä eri aihepiireistä.

Vuoden merkittävimmät tapahtumat olivat Pääsiäissaari, Kissojen Yöt, Viettelysten ilta, Kohtaa pelkosi -halloween-tapahtuma ja Lux Korkeasaari. Näistä suosituin oli asemansa vakiinnuttanut **Kissojen Yö**. Sen ja väliviikolla järjestetyn **Viettelysten Illan** jokaisesta pääsylipusta ohjattiin tänä vuonna 5 euroa uhanalaisten Amurin kissapetojen suojeluun. **Pääsiäissaarella** uusi Paju-pupun seikkailureitti antoi vinkkejä ilmastonmuutoksen torjumiseen. Halloweenin aikaan yleisö sai voittaa pelkonsa tutustumalla lähietäisyydeltä hyönteisiin ja käärmisiin **Kohtaa pelkosi!**-tapahtumassa.

Lux Helsingin kanssa yhteistyössä tuotettu uusi talvitapahtuma **Lux Korkeasaari** oli menestys. Tapahtuma alkoi joulupäivänä ja jatkui loppiaisen yli vuoden 2020 puolelle. Kokonaisuudessaan tapahtuman aikaiset asiakasmäärät olivat 4,7-kertaiset edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Lux Korkeasaaren yhteydessä nostettiin esiin lumileopardien tilannetta luonnossa ja kerättiin varoja suojeluun.

Talvilomaviikolla ja syyslomaviikolla järjestettiin ohjelmaa yhteistyössä Helsingin varhaiskasvatuksen kanssa. Tapahtumavierailujen osuus vuoden kokonaisvierailuista oli 15 %. Tapahtumat aktivoivat erityisesti lähellä asuvia ja tarjoavat erillisen syyn tulla vierailulle.

Innostamme osallistumaan ja oppimaan

Kehitämme asiakaskokemustamme jatkuvasti. Viihtyisän ja toimivan ympäristön lisäksi pyrimme siihen, että vierailijamme oivaltavat luonnon monimuotoisuuden suojelemisen merkityksen kokemuksellisesti ja tekemällä itse. Asiakaskokemus alkaa jo kotoa, sillä Korkeasaaren viestintä tavoittaa laajasti myös eläintarhan ulkopuolella

Ohjelmaa ympäri vuoden

Asiakkailla oli mahdollisuus osallistua Korkeasaaren järjestämään ohjelmaan ja kohdata työntekijöitä vuoden jokaisena päivänä. Aikataulutettuja, asiakasohjelmaan merkittyjä eläintenruokintoja järjestettiin päivittäin. Viikonloppuisin ja lomakausina ohjelmaa ja toiminnallisia

pisteitä oli tarjolla runsaammin. Kesän ohjelma rakentui eläinten ruokintatuokioista sekä eläinten kohtaamisten mahdollistavista Vuohipihasta ja Kengurukujasta. **Kesäohjelma tavoitti lähes 140 000 asiakasta**, mikä on 47 % kesän eläintarhavierailijoista.

Opastukset ryhmille

Yrityksille ja muille ryhmille suunnatut kokouspaketit ja ohjelmopalvelut kasvattivat edelleen suosiotaan. **Varauksia tehtiin yli 400 ryhmälle**. Suosituin ohjelmopalveluista on eläinten yhteisöllisyys -opastus, jolla tarkkaillaan eläimiä ja peilataan eri lajien käyttä-

tymistä oman työyhteisön sosiaaliseen kanssakäymiseen. Lasten syntymäpäiviä järjestettiin kolmannes viime vuotta enemmän (44). Vuoden aikana 192 yritys-, yhteisö- tai yksityisryhmää tilasi oppaan rikastuttamaan vierailua tiedolla, kokemuksilla ja elämyksillä.

Yhteiselo valkoposkihanhien kanssa

Edistimme uusin keinoin rauhaa yhteiseloä luonnonvaraisten valkoposkihanhien kanssa. Tavoitteena oli taata hanhille pesimärauha, ehkäistä hanhikonflikteja ja lisätä tietämystä hanhien käyttäytymisestä. Hanhitilannetta seuraamaan perustettiin Korkeasaaren oma

hanhitiimi, jonka tehtäviin kuului pesien merkinnän lisäksi ihmisten opastaminen ja hanhien rauhan turvaaminen. Ohjeita annettiin myös kartoissa, kylteissä, kuulutuksissa, verkkosivuilla ja ryhmien ennako-ohjeistuksissa. Järjestimme saarella asiantuntijoiden hanhipaneelin.

Uusia eläinkohtaamisia

Uutena palveluna pilotoimme eläinkohtaamiset-ohjelmaa, jossa pienryhmille mahdollistettiin pääsy tutustumaan eläintenhoitajan opastuksella valkopääsakeihin, pesukarhuihin, mangusteihin, kanoihin ja hyönteiskasvatukseen. Osal-

listujilta ja eläintenhoitajilta kerättiin palautetta ja kehitysideoita ohjelman loppuksi. Vastaanotto oli positiivinen ja saadun palautteen pohjalta eläinkohtaamiset-palvelu on tarkoitus lanseerata vuonna 2020.

Näyttelyt

Karhulinan näyttelytilassa nähtiin **Kirsi Pynnönen-Oudmanin** lämpökameralla ottamia kuvia Lämmin kuono kylmä nenä -valokuvasarjassa, Metsähallituksen **Antti Leinosen** valoku-

vista koostuva Metsäpeura Kainuussa -näyttely, **Veera Piriän** Eläinhetkiä-maalauksia sekä **Laura Sofia Rannikon** Jäljennöksiä luomakunnasta -taidenäyttely.

Suojelusankarit-teemapolku

Suunnittelimme palvelumuotoilutoimisto Palmun kanssa 10 pisteen Suojelusankarit-teemapolun, jossa kerromme työntekijöiden ja valikoidujen eläinlajien kautta konkreettisin esimerkein eläintarhojen tekemästä monipuolisesta suojelutyöstä. Todellisten henkilöhahmojen kautta

kerrottuna Korkeasaaren eläinten eteen tekemästä työstä tulee helpommin ymmärrettävää ja samaistuttavaa. Samalla kannustamme kävijöitämme ympäristömyönteisiin tekoihin omassa arjessaan. Reitin pystytys käynnistyi loppuvuodesta 2019 ja valmistuu alkuvuodesta 2020.

Viestintä

Viestinnällä tavoitamme ihmiset myös eläintarhan ulkopuolella. Mediaseuranta löysi vuoden aikana yhteensä **1005 Korkeasaarta käsittelevää artikkelia verkkomediaista**. Artikkeleista 163:ssa oli siteerattu Korkeasaaren eläinasiantuntijoita. Saimaannorppa mainittiin 153 artikkelin otsikossa. Vertailun vuoksi jokavuotinen suosikkiaihe karhut sai 73 osumaa, joista 31 käsitteli myöhäistä talviunille vetäytymistä.

Korkeasaaren uusista lajeista kirjoitettiin yhteensä 66 artikkelia. Keväällä merialueilta pelastetuista kuuteista kirjoitettiin 49 juttua ja Villieläinsairaalan tapahtumat olivat muutenkin mediassa hyvin edustettuina. Luontoon päässeet mongolianvillihevokset Hanna ja Helmi ilahduttivat 27 artikkelin verran ja amurinleopardien luontoonpalautuksen suunnittelu kirvoitti syyskuussa 12 artikkelia. Suosituimmat eläinlapset, uhanalaisten berberiapinoiden poikaset, huomi-

oitiin mediassa 16 kertaa. Valkoposkihanhet ja Korkeasaari mainittiin 22 artikkelissa, joista 15 oli hanhien kannalta ymmärtäviä. Tapahtumista eniten huomiota sai suojelutapahtuma Lux Korkeasaari, joka mainittiin 12 jutussa, tavallisesti Lux Helsingin ohessa. Yhteensä lähetimme medialle tänä vuonna 28 tiedotetta. Eniten Korkeasaarta käsitteleviä juttuja kirjoittivat Helsingin Sanomat (59), Iltalehti.fi (53), Helsingin kaupunki (52) ja Yle.fi (50).

Korkeasaari.fi-sivua katseltiin vuoden aikana yhteensä 1 096 731 kertaa, uniikkeja kävijöitä oli 663 103. Kävijöistä 10 % tulee muualta kuin Suomesta: enimmäkseen Venäjältä, Virosta, Yhdysvalloista, Ruotsista, Saksasta ja Iso-Britanniasta. Mobiilikäyttäjien määrä kasvoi 71 prosenttiin, tietokonekäyttäjiä oli 23 prosenttia ja loput lukivat sivuja tabletilla.

Korkeasaaren sosiaaliset mediat

	Facebook	Twitter	Instagram	Youtube
Julkaisut	421	328	104	38
Seuraajamäärä	49 984 (+15%)	1977	20 000 (+54%)	6 100 (+33%)
Yhteisnäkyvyys	yli 14 000 000	527 800		1 071 355
Suosituimman julkaisun näkyvyys	1 085 000	2 000	22 283	5 321

Elämme niin kuin opetamme

Hiilineutraali Korkeasaari -hanke on kehitystyötä, jonka tavoitteena on **nollata Korkeasaaren hiilipäästöt vuoteen 2030 mennessä**. Haluamme kantaa kortemme kekoon ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Korkeasaarissa on ollut käytössä Ekokompassi-ympäristöohjelma vuodesta 2015 lähtien ja sertifikaatti uusittiin vuonna 2019. Ekokompassin keskeisiä tavoitteita ovat sekajätteen määrän vähentäminen ja energiankulutuksen pienentäminen. Lisäksi ekokompassin avulla edistetään vastuullisia hankintoja, kestäväää liikkumista ja viestintää.

Nykyisellään Korkeasaaren **lämpö- ja sähköenergia tuotetaan hiilivapaasti**, eli ilman fossiilisia polttoaineita. Ulkomaan lentojen, kuten henkilökunnan työmatkojen ja eläinten kuljetusten hiilijalanjälki laskettiin ennakoiden tulevia kompensointitoimenpiteitä. Saarissa käytössä olevat dieselkoneet toimivat jatkossa 100 % uusiutuvalla Nest MY -dieselillä. Lisäksi käytössä on uusi sähkökäyttöinen lava-ajoneuvo, sähköpyöriä ja -potkulautoja sekä biokaasulla kulkeva leasing-henkilöauto.

Korkeasaaren on nykyisin yhä helpompi tulla julkisella liikenteellä, pyörällä tai jalan. Kesäkaudeksi Mustikkamaa sai oman kaupunkipyöräpisteen ja Kalasatamassa testattiin puolen vuoden ajan Redin ja Isoisänsillan välillä liikennöivää robottibussia. Syksyn tapahtumiin matkantekoa sai kokeilla Tier-sähköpotkulaudalla.

Korkeasaari kannustaa kävijöitään tekemään muutoksia omiin arkipäiväisiin valintoihin, kuten ruokailutottumuksiin. Ravintoloitsijan jokaiselta palvelupisteeltä löytyi vuonna 2019 vegaanisia vaihtoehtoja. Korkeasaaren omissa tilaisuuksissa siirryimme tarjoamaan vain vegaanisia vaihtoehtoja.

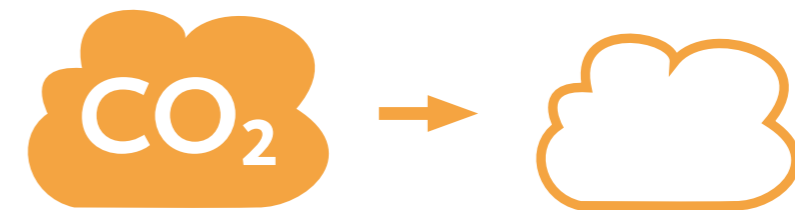
Korkeasaaren eläintarhan toimintavastuut öljyonnettomuuden sattuessa määriteltiin kansainväliseen Balex-öljyntorjuntaharjoituksen yhteydessä vuonna 2012. Vuodesta 2014 lähtien Korkeasaaren eläinlääkäri on toiminut öljyonnettomuuksien osalta WWF:n vastuueläinlääkäriä. Korkeasaarissa pidettiin öljyntorjuntaharjoitus 22.5.2019 yhteistyössä WWF:n, Helsingin Pelastuslaitoksen, SYKE:n ja Metsähallituksen kanssa.

Korkeasaaren lämmöntarve on noin 4 000 MWh vuodessa

...se on saman verran kuin seitsemällä helsinkiläisellä kerrostalolla.

Lämmityksestä aiheutuneet 617 tonnin vuotuiset hiilidioksidipäästöt putosivat nolnaan Korkeasaaren siirryttyä Helenin Kiertolämpöön!

Luku vastaa lähes 400 henkilöauton vuosittaisia päästöjä, eli noin viittä miljoonaa ajettua kilometriä.

Olemme houkutteleva ja eläinvoimainen osa Helsinkiä

Korkeasaaren eläintarha on yksi kotimaan tunnetuimmista vapaa-ajankohteista. Taloustutkimuksen tekemän vuosittaisen Vapaa-ajankeskusten imagot -tutkimuksen mukaan Korkeasaari oli vuonna 2019 **Suomen toiseksi tunnetuin vapaa-ajankohde**. Korkeasaaren kokonaistunnettuus on 78 %. Tulos on parantunut kahdella prosenttiyksiköllä edellisvuodesta. Kokonaismielikuvissa Korkeasaari sijoittui toiseksi arvosanalla 8,30. Edellisessä tutkimuksessa Korkeasaari oli neljäs arvosanalla 8,25. Mielikuvatekijöistä myönteisiä arvioita on annettu eniten Korkeasaaren sopivuudesta koko perheelle, sijainnista, siisteydestä ja monipuolisuudesta.

Toteutimme vuoden aikana neljänä eri ajan-kohtana asiakaskyselyn, jonka tavoitteena oli kasvattaa ymmärrystä vierailukokemuksesta ja suojeluviestien vaikuttavuudesta. Kaksi kyselyistä toteutettiin tapahtumissa (Pääsiäissaari ja Kohtaa Pelkosi -halloweentapahtuma) ja kaksi tavallisena päivänä (huhtikuussa ja heinäkuussa). Tapahtumissa lähes kaikki asiakkaat kertoivat kohdanneensa työntekijän, kun tavallisena päivänä kohtaamisia tapahtui keskimäärin joka kolmannella asiakkaalla. Tapahtumissa oppimiskokemus on myös positiivisempi kuin muutoin. Noin 80 % tapahtumavierailijoista ja vastaavasti 40 % arkivierailijoista kertoi oppineensa uutta. **Oppiminen liittyi useimmiten eläinyksilöihin,**

lajitietoon, suojelutyöhön ja eläintarhan arkeen.

TripAdvisor-arvostelupalvelun ”nähtävää ja koettavaa Helsingissä” -osiossa Korkeasaari on sijalla 39/320. Korkeasaari säilytti ensimmäisen sijan kävijöiden suosittelmana pääsymaksullisena vapaa-ajankohteena. Korkeasaarella oli **Trip Advisorin ”erinomainen kohde” -sertifikaatti** (Certificate of Excellence) myös vuonna 2019.

Asiakkaat ovat ystäviämme

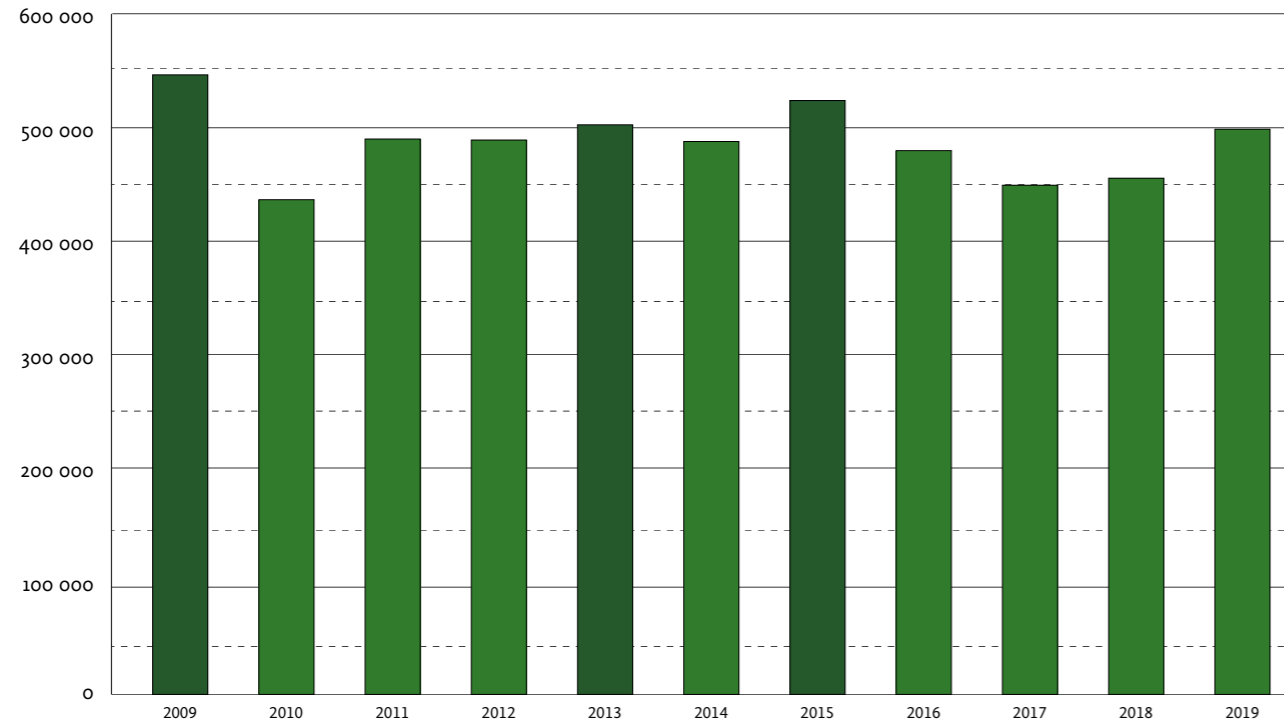
Korkeasaarella vieraili vuoden 2019 aikana 498 266 asiakasta. Edellisvuoteen kasvua oli 43 183 kävijän verran, eli kasvua oli 9,45 %. **Huhti-, marras- ja joulukuu olivat Korkeasaaren tilastoidun historian vilkkaimpia.** Huhtikuuta kasvattivat Pääsiäissaari-tapahtuma ja koululaissesongin laajeneminen huhtikuulle. Marraskuun kasvua edistivät Helsinki Education

Week, ryhmävierailut sekä kasvanut vuosikorttilaisten joukko. Ensimmäistä kertaa tuotettu Lux Korkeasaari -tapahtuma kasvatti joulukuun kävijäluvut 2,7-kertaisiksi edellisvuoteen nähden.

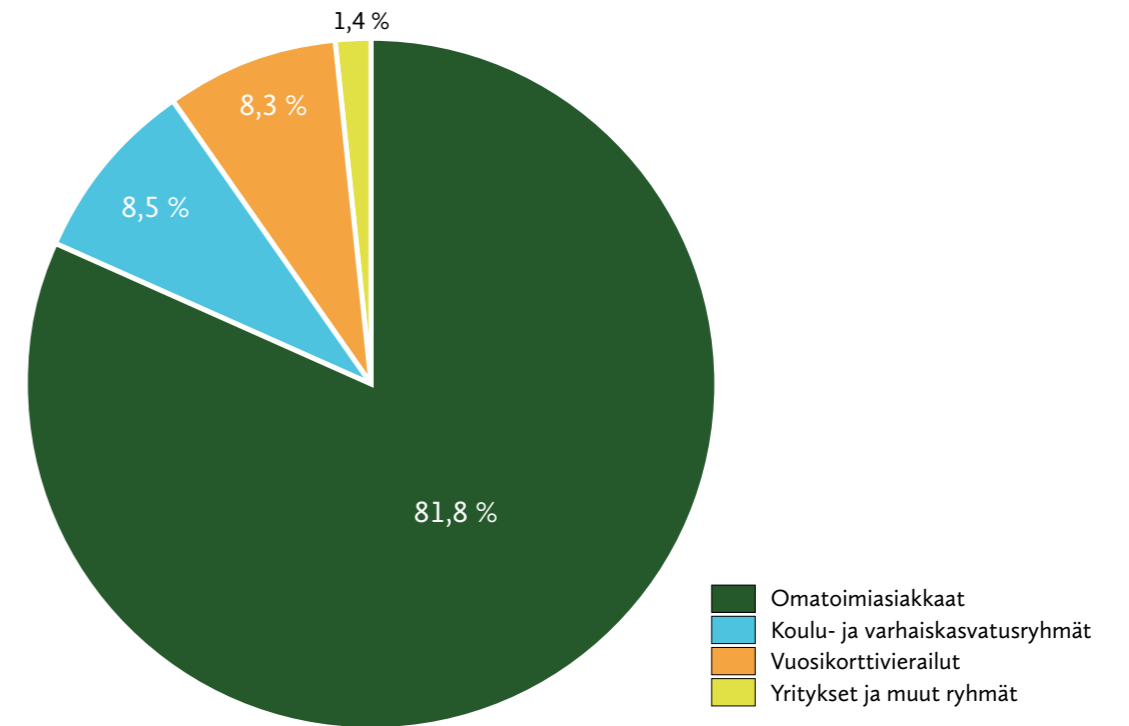
Vierailijostamme vajaa puolet edustaa lapsiperheitä, aikuisten osuus kävijöistä on noin 60 %. Koulu- ja varhaiskasvatusryhmien osuus vierailuista on 8,5 %, kasvua tässä kohderyhmässä vuoteen 2018 nähden oli 9,2 %. Yritys- ja muiden ryhmien määrä vastaa 1,4 % asiakaskunnasta, määrä pysyi lähes ennallaan verrattuna vuoteen 2018. Omatoimivierailijat ovat suurin asiakasryhmä yli 80 % osuudella.

Vuonna 2019 myytiin **12 237 vuosikorttia**. Vuosikorttilaisten määrä kasvoi 2,5-kertaiseksi edellisvuodesta. Kasvua vuosikorttimyyntiin on tavoiteltu markkinointiyhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa sekä naapurikampanjoilla lähiseudun asukkaille.

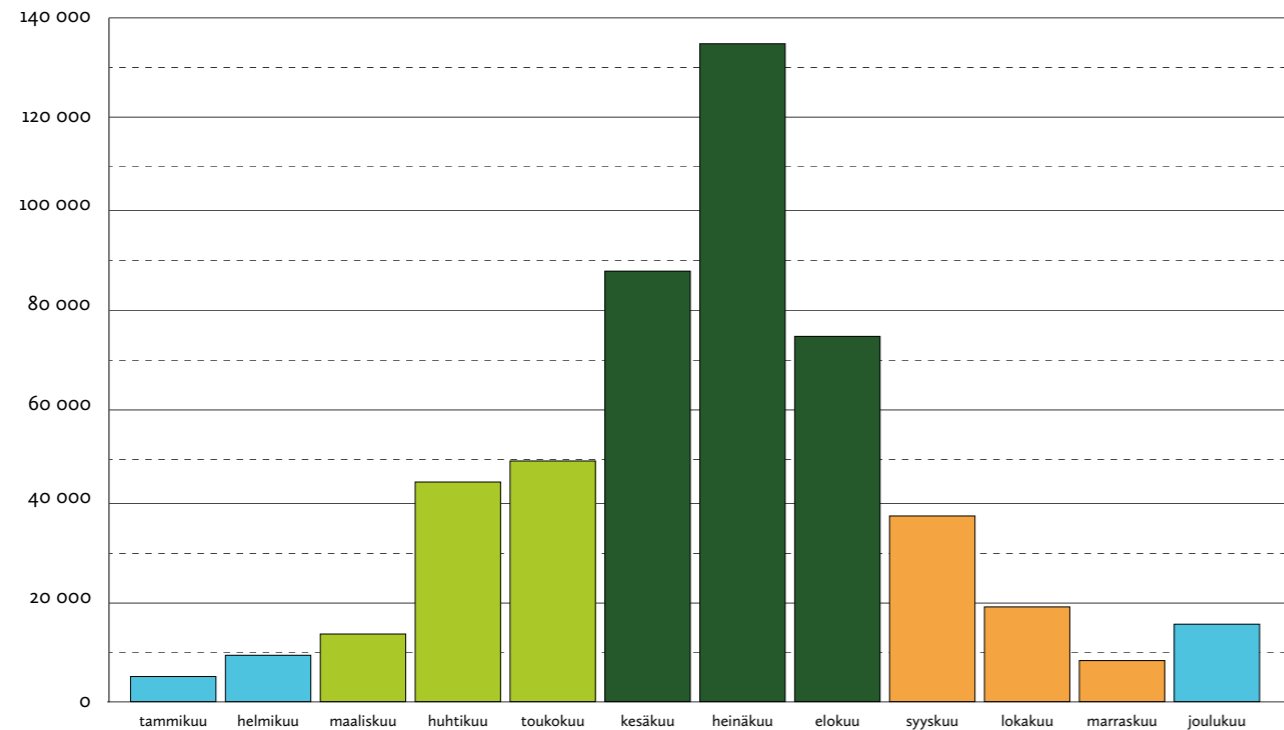
Korkeasaaren kävijäluvut 2009 - 2019

Asiakasjakauma ryhmittäin vuonna 2019

Kävijämäärän jakautuminen kuukausittain vuonna 2019

Asiakasjakauma lipputyypeittäin vuonna 2019

Kissalaakson asukkaita päästiin loppukesästä ihaillemaan uusittujen lasitusten läpi.

Karhulinalla sijaitsevan Karhusalin uusi sisustus mahdollistaa tilan monipuolisen kokous- ja vuokrauskäytön.

Amazonia-talossa tehtiin paljon kunnostusta, ja esimerkiksi balinkottaraiset pääsivät yrittämään pesintää uusittuihin tiloihin.

Saukko- ja vesikkotarhojen uudistaminen oli vuoden suurin rakennushanke.

Uudistamme ja rakennamme

Suurin rakennushankkeemme oli uusien saukko- ja vesikkotarhojen sekä niiden viereen tulevan leikkipaikan rakentaminen. Työ alkoi syyskuussa ja valmistui suurelta osin vuoden lopussa. Saukkoallas viimeistellään vuoden 2020 puolella erikoispaksujen, taivutettujen pleksien valmistuttua.

Rakensimme eläinaitauksia uusille lajeillemme. Preerikot saivat täysin uudistetun tarhan. Saimaannorppa-altaan suunnittelu Hylkysalmeen alkoi syksyllä. Kunnostimme villisikojen ja karhujen tarhapohjat ja uudistimme metsäpeurojen porttirakenteita. Ylängön talleilla alkoivat kattoremontit. Märehtijätalliin valmistui uusi heinäsäilö. Useita vanhoja eläintiloja kunnostettiin ja Kissalaakson tarhojen laseja uusittiin.

Amazonia-taloa remontoitiin ahkerasti. Kaikki eläintilat maalattiin, lattiapintoja uusittiin, takatiloihin tehtiin kulkutunneleita ja lattioiden laskuja. Myös valaistusta uusittiin. Aloitimme lokakuussa **Uusi tropiikki** -työnimellä

Amazonia-talon kokonaisuudistuksen suunnittelun.

Pölyttäjäpuisto alkoi muotoutua Vuohipihan viereen. Kokous- ja evästilojemme sisustukset Karhulinalla ja Konttorilla päivitettiin. Karhulinan terassin ja piknikalueen suunnittelu jatkui. Uusi muuntamo valmistui vuoden lopussa. Suojakatosten ja katselualueiden suunnittelu jatkui.

Korkeasaaren rakennuskanta on vanhaa ja erilaisia kunnostustöitä tehdään jatkuvasti ympäri vuoden.

Eläinlääkinnän lattiakorjaus valmistui, rivitalossa tehtiin remonttia ja lämmönvaihtimet uusittiin useisiin rakennuksiin. Vanhan odotuspaviljongin ulkoseinät maalattiin. Borealian vanha virvoitusjuomapaviljonki poistettiin ja sen paikalle aloitettiin uuden kioskin suunnittelu. Myös Laitvarannan lipunmyyntikioski poistettiin ja tilalle vuokrataan kesäkaudeksi uusi kioski.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr

Korkeasaaren eläintarha on Euroopan eläintarhaliiton (EAZA), maailman eläintarha- ja akvaariojärjestön (WAZA) sekä kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) jäsen.

Korkeasaaren eläintarhan säätiön toiminta alkoi 1.1.2018. Säätiön toimitusjohtaja on **Sanna Hellström**. Säätiön hallituksessa ovat toimineet 29.4.2018 alkaen: Pj **Atte Malmström**, **Taru Anttonen**, **Hannele Luukkainen**, **Tapio Mustonen** ja **Kirsti Laine-Hendolin**.

Korkeasaaren henkilökunta

Korkeasaaren eläintarhan **80 vakituista työntekijää** tekevät työtä suurella sydämellä. Työramme ovat pitkiä. Korkeasaarella on 21 työntekijää, jotka ovat työskennelleet eläintarhassa yli 30 vuotta. Työntekijöidemme keski-ikä on noin 45 vuotta. Meillä on edustettuna yli 30 ammattinimikettä; saarellamme työskentelee iso joukko oman alansa parhaita asiantuntijoita. Suurin työntekijäryhmä on eläintenhoitajat.

Vakituisten työntekijöiden lisäksi **kesä- ja kausityöntekijöitä palkataan vuosittain 65 – 80**. Työelämäämme tutustuu vuosittain myös iso joukko työssäoppijoita, TET-harjoittelijoita sekä

kesäsetelinuoria. Korkeasaaren tapahtumiin ja toimintaan osallistuu vuosittain noin sata vapaaehtoista ja Korkeasaaren Zookkaria. Heille järjestettiin tänä vuonna kaksi info- ja tutustumistilaisuutta.

Kohti Suomen parasta työpaikkaa

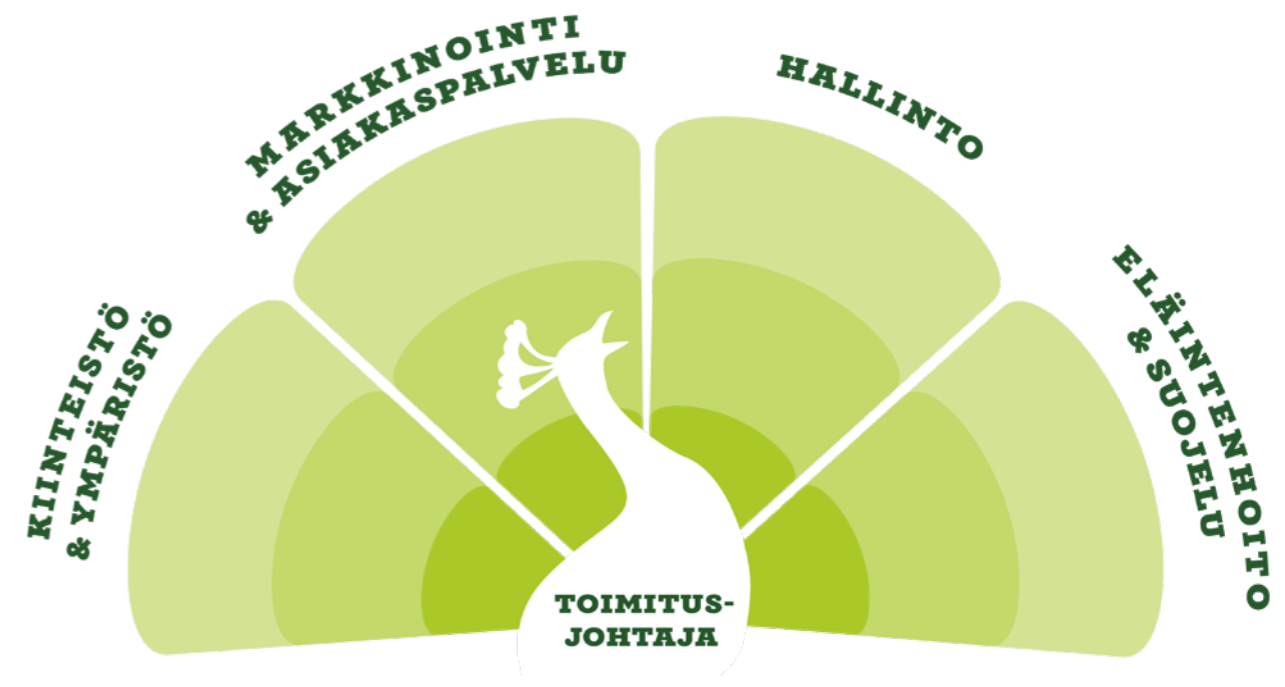
Tavoitteenamme on olla Suomen paras työpaikka. Haluamme työntekijöiden viihtyvän työssään ja seuraamme viihtymistä ja työn mielekkyyttä säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Haluamme työntekijöidemme kehittyvän työssään. Tarjoamme erilaisia mahdollisuuksia kouluttautua Korkeasaarella, muualla kotimaassa tai ulkomailla. Työntekijöillä on ollut mahdollisuus lähteä tutustumaan suojelutyöhön kentälle tai jonkin toisen yrityksen toimintaan työkierrossa. Kolme työntekijää käytti tätä mahdollisuutta. Perinteinen saaren TET, jossa työntekijät käyvät puoli päivää tutustumassa jonkun toisen työhön, järjestettiin myös tänä keväänä.

Kehitimme erityisesti työturvallisuuteen liittyviä koulutuksia ja menettelytapoja ja jatkoimme perehdytyksen uudistamista. Petrasimme edel-

leen työtaturmien torjunnassa ja ennaltaehkäisyssä. Henkilösuojainten uudistus aloitettiin hankkimalla jokaiselle työntekijälle työnkuvaan räätälöity henkilösuojainreppu. Sairausero-olujen vähentämiseen tähtääviä toimia on jatkettu.

Työntekijöitä kannustettiin liikkumiseen ja kulttuuritarjonnan pariin erilaisin henkilöstöeduin. Aloitimme monipuoliseen hyvinvointiin innostavan Liikkuva Suomi -hankkeen. Yhteinen pilates, kuntosali ja lenkit ovat jatkuneet. Erilaisia juhla- ja merkkipäiviä sekä työyhteisön onnistumisia juhlistettiin pitkin vuotta.

Säätiön talous

Korkeasaaren eläintarha saa noin 55 % tuloistaan pääsylipputuloista, tuote- ja palvelumyynnistä sekä vuokratuloista. Näiden tulojen osuus kasvoi 17,5 % vuodesta 2018. Tulojen kasvuun vaikuttivat **kävijämäärän lisääntyminen, maltilliset hinnankorotukset kesäkaudella sekä onnistunut vuosilippukampanjointi**. Keskimääräinen pääsylipputulo kävijää kohden vuonna 2019 oli 8,84 euroa per kävijä ja kokonaistulo per kävijä 10,86 €. Vuoteen 2018 nähden keskimääräinen pääsylipputulo per kävijä on kasvanut 9,4 % ja kokonaistulo per kävijä vastaavasti 7,5 %.

Myymän valikoimaa uudistettiin ja liikevaihtoa onnistuttiin kasvattamaan 10,7 %. **Myymästä päätyi matkamuisto keskimäärin joka viiden asiakkaan mukaan**. Myydyimmät tuoteryhmät olivat postikortit- ja merkit, pehmolelut, avaimenperät ja magneetit. Uutta myymälän valikoimissa olivat automaattista ostettavat läm-

pimät juomat, makeiset ja välipalatuotteet.

Merkittävä osa toiminnasta, noin 4,67 miljoonaa euroa, katetaan Helsingin kaupungin maksamalla toiminta-avustuksella. Tämä on 45 % koko toiminnan rahoituksesta. Lisäksi Korkeasaari on saanut Ympäristöministeriöltä 90 000 euron avustuksen Villieläinsairaalle luonnonvaraisten eläinten hoitoon ja pienempiä lahjoituksia mm Korkeasaaren ystävät ry:ltä. Pääsylipputulojen määrä on kasvanut vuodesta 2018 noin 19,8 %.

Korkeasaaren eläintarhan tekemä verohuojennushakemus vuodelle 2018 hyväksyttiin ja säätiölle myönnettiin yleishyödyllisen yhteisön verohuojennus vuosille 2018-2022. Eläintarhan toimintaedellytysten vuodelle 2020 arvioidaan pysyvän vuoden 2019 kaltaisina. Tavoitteena on kasvattaa kävijämäärää ja lisätä kävijäkohtaista tuloa.

Kiitos yhteistyöstä!

Korkeasaari on tunnettu ja kiinnostava yhteistyökumppani monenlaisille toimijoille. Yhteistyö pitkäaikaisen kumppanin Fazerin kanssa jatkui. Markkinointiyhteistyötä jatkettiin myös jo aiemmilta vuosilta tutuiksi tulleiden GLO Hotelsien, Radio Helsingin, Viking Linen, kaupakeskus REDIn, Luontokeskus Haltian ja SEA LIFE:n kanssa. Uutta yhteistyötä käynnistyi Stockmannin, American Expressin, Skanskan, Helsinki Photo Festivalin, Yhdysvaltain Helsingin suurlähetystön ja Lux Helsingin kanssa.

Korkeasaari osallistui omalla ohjelmalla ja näkyvyydellä lukuisiin pääkaupunkiseudulla järjestettyihin tapahtumiin, mm. Kulttuurikeskus Caisan Kiinalaiseen uuteenvuoteen, Helsinki-päivään,

kansainväliseen juniorijalkapalloturnaukseen Helsinki Cupiin, koko perheen ilmaistapahtuma Lasten Festareille sekä Helsinki Education Week -oppimistapahtumaan. Korkeasaari osallistui myös ympäristö- ja hyväntekeväisyysjärjestelyihin tapahtumiin kuten Climate Cycling, kansainvälinen ilmastolakko sekä vastikään Suomeen rantautuneet teemapäivät Fair Saturday ja Tekojen Tiistai (Giving Tuesday).

Korkeasaaren eläintarhassa järjestetyissä yleisötapahtumissa ohjelmaa olivat kanssamme tekemässä Sinelli, Maker Academy, Ötökkäakatemia, Helsingin Nuorisopalvelut ja Varhaiskasvatus sekä UFF.

Korkeasaari

Kuvat:

Annika Sorjonen / Korkeasaaren eläintarha (s. 1-21, 23, 25-45)

Mari Lehmonen / Korkeasaaren eläintarha (s. 17 karhut)

Jaroslav Simek / Prague Zoo (s. 22)

Hanna-Maija Lahtinen / Korkeasaaren eläintarha (s. 24)